

[Hove Sørensen]

skal nedbringe udvaskningen til både vandløb og grundvandet. Desuden mener vi, at der kan være grund til at kigge på, om vi udnytter vores kunstgødning rigtigt i dette land, om kunstgødning nødvendigvis skal have den samme sammensætning i dele af Jylland, som den har på Sjælland, om man ikke skulle have flere forskellige gødningstyper og i højere grad tilpasse kunstgødnings-tilførslen efter den jordtype, man arbejder med, og de pågældende afgrødetyper. Det mener vi man ved for lidt om, og det vil vi gerne have sat nogle undersøgelser i gang om.

Miljøministeren var inde på – og det var de radikales ordfører, hr. Dræbye, også – at man kunne begrænse næringsaltene ved kilden i stedet for at rense spildevandet. Det ville vi da gerne være med til at kigge på. Vi mener bare ikke, det er tilstrækkeligt. Hvis vi f.eks. tager fosfor, er det af miljøministeren oplyst over for mig, at et sted mellem 30 og 40 pct. af fosforen stammer fra vaskemidler, mens resten stammer fra det, der i ministerens svar meget diplomatisk kaldes toiletvand. Det vil sige, at størstedelen af fosforen har vi ikke nogen mulighed for at gøre noget ved. Jeg mener ikke, at vi kan klare os med at forbyde fosfor i vaskemidler, men jeg kunne godt tænke mig at høre lidt mere om, hvad miljøministeren og hr. Dræbye tænker på, når de taler om i højere grad at begrænse det ved kilden.

Hr. Finn Jørgensen beskæftiger sig med recipientkvalitetsplanlægningen, og det er da rigtigt, at det er noget af det, der kan kolliderer. Men vi mener i øvrigt, at det ikke er begrænset til en forurening, der holder sig inden for amtsgrænserne. Lukker man næringsalte ud i det ene amt, kan det give alge- vækst i et helt andet farvand og endda langt uden for det, der hedder de kystnære områder, og langt uden for de områder, som amterne har noget med at gøre.

Derfor mener vi udmærket, at man kan stille sådan et krav fra centralt hold, og vi mener, det er rimeligt at stille sådan et krav fra centralt hold, fordi det som sagt er en forurening, der breder sig langt ud over amtsgrænserne og ikke kan overlades til de enkelte kommuner og de enkelte amter.

Jeg kan se, at min tid er ved at være sluppet op, så jeg vil holde mig til det, jeg har sagt i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Tove Niemann (FP):

Jeg vil blot lige spørge hr. Hove Sørensen igen, for jeg fik ikke svar på mit spørgsmål: hvor skal staldgødningen køres hen om sommeren?

Samtidig vil jeg sige, at landbruget er ikke lukket over for nye muligheder, for i nogle lande er man begyndt at tilsætte gyllen et stof, så man undgår udvaskning af kvælstoffer, da gyllens forandring til kvælstof vil blive udsat, til vinteren er ovre.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jeg påpegede i mit indlæg flere gange den manglende viden, som forslagsstillerne havde om landbrugets problemer, og nu kommer der én til. Nu begynder man at påstå, at man skal sætte nogle undersøgelser i gang om forskellige sammensætninger af gødning osv., man skal begynde at lave forsøg osv.

Jeg synes, at man, inden man laver sådan et forslag, skulle undersøge, hvad der egentlig sker på den front. Der er jo undersøgt, jeg havde nær sagt 117 forskellige slags sammensætninger af gødning, og der laves en masse forsøg på Askov, forsøg, hvor der er sandjord, hvor der er lerjord osv.

I lovforslaget skriver man noget om, at man skal pløje halm ned, men man snakker jo også om halmfyr. Man kan da ikke både pløje halmen ned og så lave halmfyr.

(Kort bemærkning).

Hove Sørensen (SF):

Hvor skal vi gøre af gødningen om sommeren? Der er for mig at se intet i vejen for, at man kan undgå at køre gødning ud i vinterhalvåret, hvor planterne ikke bruger noget af gødningen, og så indrette den udkørsel efter de tidspunkter, hvor gødningen og næringsaltene kan blive opbrugt. Det kan jeg ikke se der ligger nogen problemer i. Jeg ved da godt, at man ikke kan køre staldgødning ud i en kornmark, der er en meter høj, men det er jo heller ikke det, der er tale om.

Med hensyn til, at jeg gør mig skyldig i endnu en fejltagelse med hensyn til gødningen, så er det over for mig oplyst, at der kunne være god grund til at foretage nogle undersøgelser af, om vi udnytter vores næ-